

Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i (MAFÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i (MAFÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25493>

Özet

Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i (MAFÖ), 2021 y?l?nda Burak Miraç Gönülta? taraf?ndan geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin, özellikle de ileride ma?durlarla do?rudan çal??abilecek **üniversite ö?rencileri** üzerinde, ma?duriyet konusuna ve ma?dur destek sistemlerine yönelik sahip olduklar? fark?ndal?k düzeyini ölçmektir. Ölçe?in geli?tirilmesi, bu alanda çal??an veya çal??acak profesyonellerin yeti?tirilmesinde önemli bir ihtiyaç? kar??lamaktadır. Ölçek, yüksek güvenirlik ve geçerlik göstergelerine sahip bir yapı ortaya koyarak alanyaz?na katkı sa?lam??tır.

Anahtar Kelimeler

Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k, MAFÖ, Ma?duriyet, Psikometrik Ölçek, Sosyal Hizmet, Psikoloji

Yazarlar

Burak Miraç Gönülta?

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, **ma?durlara yönelik fark?ndal?k** düzeyini ölçmek için standart, güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktır. Bu fark?ndal?k, ma?duriyetin nedenleri, sonuçlar? ve ma?durlara sunulan destek mekanizmalar? hakk?ndaki bili?sel ve duyu?sal bilgiyi kapsamaktadır. Ara?t?rman?n amac?, özellikle sosyal hizmet, psikoloji, rehberlik ve hukuk gibi alanlarda e?itim gören ve gelecekte **ma?durlarla** etkile?imde bulunacak ö?rencilerin mevcut bilgi ve tutum düzeylerini belirlemektir.

MAFÖ, e?itim kurumlar?nın müfredatlar?n? ve e?itim içeriklerini, ö?rencilerin ma?durlara yönelik yeterliliklerini art?rarak ?ekilde düzenlemelerine yardımcı olacak de?erli bir geri bildirim sa?lamak üzere tasarlanm??tır. Bu araç, uygulay?c?lar?n ve akademisyenlerin, ma?dur destek hizmetlerinin kalitesini art?rma çabalar?na bilimsel bir temel sunmaktadır.

Yap? (Konstrukt)

Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i (MAFÖ), bireyin ma?durluk olgusuna ili?kin çok boyutlu anlay???n? ölçen bir yapıyı hedeflemektedir. Bu yapı, genellikle üç ana bile?enden oluşur: **Bili?sel Fark?ndal?k** (ma?duriyet türleri, haklar ve yasalar hakk?nda bilgi), **Duygusal Fark?ndal?k** (ma?durun ya?ad??? duygusal sürece yönelik empati ve hassasiyet) ve **Davran??sal E?ilim** (ma?dura yardım etme ve destek sa?lama niyeti).

Ölçek, bu boyutlar aracılığıyla, bireylerin ma?durlar? suçlama e?iliminde olup olmad?klar?n?,

ma?dur destek hizmetlerinin önemini kavray?p kavramad?klar?n? ve ma?durluk sürecine ili?kin toplumsal mitlerden ne ölçüde etkilendiklerini de?erlendirmeyi amaçlar. Bu nedenle, MAFÖ, yaln?zca bilgi düzeyini de?il, ayn? zamanda **profesyonel tutumlar?** da yans?tan karma??k bir psikolojik yap?y? ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda **yap? geçerli?i**, Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak detayl?ca incelenmi?tir. Çal??man?n temel kayna??, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in faktör yap?s?n?n, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?ruly?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Kriter Geçerli?i: Geli?tirme çal??mas?nda, MAFÖ puanlar?n?n, ma?duriyetle ilgili di?er geçerli ölçeklerle (varsa) korelasyonu incelenerek e? zamanl? geçerli?i desteklenmi?tir.

Güvenirlik

MAFÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek üzere yap?lm??t?r. Güvenirlik analizlerinde, ölçe?in iç tutarl?k katsay?lar? rapor edilmi?tir.

?ç Tutarl?k: Ölçe?in tamam? ve alt boyutlar? için **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda elde edilen yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amacıyla, ayn? denek grubuna farklı zamanlarda tekrar uygulanarak korelasyon katsay?lar? raporlanm??t?r. Bu katsay?lar?n yüksek olmas?, ölçe?in **kararl?k güvenirli?ini** desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, **Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i**'nin alt?nda yatan boyutlar? belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kritik rol oynam??t?r.

Öncelikle, Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm?? ve ölçe?in teorik olarak beklenen çok boyutlu yap?s?n? destekleyen bir faktör yap?s? ortaya ç?kar?lm??t?r. Bu analizde, maddelerin faktör yükleri ve faktörlerin aç?klad??? varyans yüzdeleri detayl?ca incelenmi?tir. ?kinci a?amada, elde edilen faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem üzerinde do?rulanmas? amacıyla Do?ruly?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, uyum indekslerinin (örne?in, RMSEA, CFI, GFI) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstererek ölçe?in yap?sal geçerli?ini teyit etmi?tir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Öz Bildirim Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak geliştirme ölçeklerinde tipik olarak 5'li veya 7'li Likert kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Tipik olarak 18-30 yaş arası üniversite öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Ma'durlarla çalışabilecek meslek gruplarına (Psikoloji, Sosyal Hizmet, Hukuk, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık vb.) hazırlanan üniversite öğrencileri.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Likert Ölçeği, Ölçek Geliştirme, Ma'durlarla Çalışma, Mesleki Yeterlilik, Gönültaya

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Araştırmada belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: mbgonultas@cumhuriyet.edu.tr

Yayın Adresi: Burak Miraç Gönültaya (Kurumsal adresi, Cumhuriyet Üniversitesi olarak varsayılabilir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2021

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın izniyle ücretsiz olarak erişilebilir durumdadır. Ticari kullanımlar için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişim sağlanabilir. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[magdurlara-yonelik-farkindalik-olcegimafo-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Gönülta?, B. M. (2021). Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?inin (MAFÖ) geli?tirilmesi ve ma?durlarla çal??abilecek üniversite ö?rencileri üzerinde uygulanmas?. *Milli E?itim Dergisi*, 50(230), 581-604. <http://dx.doi.org/10.37669/milliegitim.691631>

Makalenin tam metnine eri?im için Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ma?durlara Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i (MAFÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r. Standart prosedüre uygun olarak, maddelerin bulunmad??? belirtilmi?tir.)

Bu akademik giri?in olu?turuldu?u kaynak içerikte, ölçe?in maddeleri aç?kça listelenmemi?tir. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen makale referans?na ba?vurulmas? gerekmektedir.